

Nytt Norsk filosofisk tidsskrift

//

//]]]]> //]]>

Siste nummer av Norsk filosofisk tidsskrift inneholder et ferskt intervju med sosialfilosofen Axel Honneth. I tillegg har nummeret artikler om Nancy Frasers rettferdighetsteori, Rawls som praktisk filosof og Jürgen Habermas om estetiske erfaringer.

Av Kjersti Fjørtoft, redaktør

Det er en glede å åpne dette nummeret med et intervju med den tyske sosialfilosofen Axel Honneth av Jonas Jakobsen og Odin Lysaker. Honneth er en av de mest sentrale representantene for «kritisk teori» – eller «Frankfurterskolen» – i vår tid.

//]]]]> //]]>

Honneth er kanskje mest kjent for teorien sin om anerkjennelsens betydning for individets personlige og sosiale utvikling. Han mener at alle sosiale bevegelser og krav om rettferdighet i sin kjerne er krav om anerkjennelse. Lysaker, Jakobsen og Honneth diskuterer begrepet anerkjennelse, hva som ligger i Honneths tre sfærer for anerkjennelse, den psykologiske motivasjonen for sosial kamp og spørsmålet om hvorvidt alle livsformer, kulturelle og religiøse praksiser kan stille legitime krav om anerkjennelse. De tar også opp tråden fra [«The Oslo Lecture in Moral Philosophy»](#) 26. august i år, hvor Honneth drøftet hvordan de tre anerkjennelsessfærene kan utvikles til et begrep om rettferdighet.

Den Amerikanske filosofen Nancy Fraser har gjennom flere år utviklet en teori om rettferdighet som delvis er et resultat av hennes kritikk av Honneth. Hun mener at det å fokusere utelukkende på anerkjennelse fører til at den økonomiske dimensjonen ved rettferdighet går tapt. Hun har utviklet en teori om rettferdighet som inkluderer både omfordeling av sosiale og økonomiske goder og anerkjennelse. I artikkelen «Nancy Frasers rettferdighetsteori lest på to måter» diskuterer Tor Ivar Hanstad denne rettferdighetsteorien. Hanstad argumenterer for at Fraser sin rettferdighetsteori fungerer godt som et utgangspunkt for å utvikle analytiske verktøy som kan brukes til å avdekke og oppheve urettferdighet, men at den ikke kan forsvares som en abstrakt teori som søker å forklare hvilke mekanismer som forårsaker urettferdighet og hva rettferdighet ideelt sett er.

//]]]]> //]]>

Spørsmålet om den politiske filosofiens praktiske implikasjoner er også tema for Steinar Bøyums artikkel «Rawls som praktisk filosof». Bøyum kritiserer forestillinger om at John Rawls sin rettferdighetsteori er abstrakt og rent teoretisk, det vil si uten rotfeste i den empiriske virkeligheten. Bøyum argumenterer for at Rawls sin rettferdighetsteori er et praktisk prosjekt og viser blant annet til at Rawls alltid tar utgangspunkt i utfordringer og faktiske forhold ved moderne liberal politisk kultur. Den politiske filosofen selv er en del av denne kulturen. Rawls rettferdighetsteori inviterer borgere av moderne liberale samfunn til å teste og kultivere rettferdighetssansen sin.

I «Habermas om estetiske erfaringer som kommunikativ handling» diskuterer Jonas M. N. Sørensen en annen av Frankfurterskolens klassiske teorier. Her dreier det seg om hvorvidt Habermas sin teori om kommunikativ handling, med vekt på begrepet om estetisk-praktisk rasjonalitet, gir rom for estetiske erfaringer. Med utgangspunkt i egne estetiske erfaringer undersøker forfatteren muligheter og begrensinger ved Habermas sin teori.

Dette er lederen fra det nye nummeret.

//]]]]> //]]>